

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Piet De Meuter, René Bemers en Anthony De Schryver maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Stuk gedraaide darm leidt tot zware buikkrampen

Een tijd geleden belde een veehouder op voor een koe met zware kolieken. Het dier stond recht en had zichtbaar zware buikpijn. De koe was nerveus en trapte voortdurend in de richting van de buik. Omdat ik bij een eerste onderzoek niet meteen een aanwijsbare oorzaak kon vinden, besloot ik om het dier een spasmolyticum toe te dienen. Een spasmolyticum is een geneesmiddel dat de spierkramp van de darmen vermindert. Ik sprak met de veehouder af om een uur af te wachten en dan terug te komen om vast te stellen of de kolieken al dan niet waren verminderd.

Een uur later was het dier niet duidelijk beter. Bij rectaal opvoelen kon ik nu een stuk opgezette darm voelen dat zich als een stuk fietsband in de buikholte bevond. Het stuk dunne darm was over een lengte van ongeveer 60 centimeter om zijn as gedraaid. Het ging om een volvulus van een stuk dunne darm, niet te verwarren met een mesenteriumtorsie waarbij het hele darmpakket is gedraaid.

Een buikoperatie was nodig om de draaiing ongedaan te maken. Het dier werd verdoofd en via een incisie in de buikwand werd het stuk dunne darm teruggedraaid. Het stuk darm was nog niet paars verkleurd. Bij het teruggedraaien veranderde de kleur al snel van donkerrood naar de normale roze kleur. De verkleuring naar roze is een positief signaal en geeft de kans op genezing weer. Het dier kwam er weer bovenop.

De medische term **volvulus**

Er is sprake van volvulus als een gedeelte van de darm plotseling gedraaid zit. Door de draaiing wordt het stuk van de darm afgesloten. De afsluiting zorgt ervoor dat de doorvoer van de voedselbrij door de darmen ernstig wordt belemmerd. Deze draaiing of volvulus kan zowel in de dunne darm als in de dikke darm plaatsvinden. Als de torsie lang aanhoudt, kan het gedeelte van de darm dat gedraaid is afsterven. De bloedtoevoer naar dat stuk darm wordt immers ernstig belemmerd door de draaiing. Dit kan een levensbedreigende situatie opleveren.

Volvulus van de darm verschilt van een mesenteriumtorsie. Bij dat laatste is niet een stuk darm, maar het hele darmpakket gedraaid rondom zijn as.

Belangrijk bij een darmtorsie is dat de veehouder snel reageert en de dierenarts op tijd kan komen. Een darmtorsie herkennen is niet altijd eenvoudig. Heftige spasmen kunnen immers ook andere oorzaken hebben, zoals een besmetting met clostridium, darminvaginatie, maag- en darmzweren of stierkalveren met blaasstenen. Een dier met een darmtorsie sterft snel als er niet wordt ingegrepen. Bij volvulus is het belangrijk om de draaiing zo snel mogelijk weg te werken. Aan de hand van een operatie kan het gedraaide stuk darm terug worden geplaatst in de oorspronkelijke positie. Bij te lang wachten sterft het stuk gedraaide darm af. Dan kan alleen het weghalen van het afgestorven deel darm nog helpen om het dier te redden. De kans op herstel is in die gevallen laag.